

Териториално статистическо бюро - Югоизток

Отдел „Статистически изследвания - Сливен“

**ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СЛИВЕН
ПРЕЗ 2024 ГОДИНА**

През 2024 година по данни на НСИ в област Сливен са приключили делата за 1 119 извършени престъпления. Делата за 487 от тях са завършили с ефективно осъждане, за 447 - с условно осъждане, за 10 - с оправдаване, за 8 - с прекратяване, и за 167 - с освобождаване от наказание.

С ефективни и условни присъди са приключили делата за 934 извършени престъпления.

През 2024 г. обвиняеми са били 1 133 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 467 лица, или 41.2% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 468 (41.3%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 186 (16.4%) лица;
- оправдани са 8 обвиняеми лица (0.7%);
- на 4 лица делата са прекратени (0.4%).

Общопасни престъпления¹

През 2024 г. в област Сливен с най-голям брой са общопасните престъпления. Завършили с осъждане общопасни престъпления през 2024 г. в област Сливен са 340, или 36.4% от общия брой на престъпления, завършили с осъждане. Броят на осъдените лица за тези престъпления е 308, или 32.9% от всички осъдени лица.

Завършилите с осъждане престъпления по транспорта и съобщенията са 207, като те съставляват 60.9% от общия брой на общопасните престъпления и за извършването им са осъдени 194 лица (63.0% от осъдените за общопасни престъпления).

Престъпленията, свързани с наркотици са 108 (31.8% от наказаните общопасни престъпления), а осъдените лица са 91 или 29.5% от осъдените по тази глава от Наказателния кодекс.

¹ Включват престъпленията, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СЛИВЕН ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Престъпленията против собствеността¹

Престъпленията против собствеността, завършили с осъждане са 318, или 34.0% от престъпленията, завършили с осъждане. Лицата, осъдени за тези престъпления, са 382 (40.9%) от осъдените с влезли в сила присъди през 2024 г. в област Сливен.

Кражбите на имущество са най-разпространените сред престъпленията против собствеността, завършили с осъждане. През 2024 г. в област Сливен са завършили с осъждане 270 кражби - или 84.9% от престъпленията против собствеността и 28.9% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане в област Сливен. Осъдените лица за този вид престъпления са 331 – 86.6% от осъдените за престъпления против собствеността.

По своята правна и криминална характеристика грабежите са от най-тежките престъпления против собствеността. За 16 извършени грабежа през 2024 г. са осъдени 20 лица.

Престъпления против личността²

Престъпленията против личността, завършили с осъждане през 2024 г., са 99, или 10.6% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Осъдените лица за този вид престъпления са 79, или 8.4%.

Престъпления против брака, семейството и младежта

През 2024 г. престъпленията против брака, семейството и младежта, които са завършили с осъждане са 70, или 7.5% от общия брой на престъпления, завършили с осъждане. Броят на осъдените лица за тези престъпления е 70, или 7.5% от всички осъдени лица.

Осъдени лица по пол

През 2024 г. броят на осъдените мъже е 848, или 90.7% от общия брой на осъдените лица, а осъдените жени са 87 (9.3%).

Осъдени лица по възраст

Разпределението на осъдените лица по възраст през 2024 г. е следното:

- най-голям е делът на лицата на възраст 30 - 39 години - 277 (29.6% от общия брой на осъдените лица);
- на възраст 18 - 24 години са 206 лица (22.0%);
- осъдените лица на възраст 25 - 29 години са 123 лица (13.2%);

¹ Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

² Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СЛИВЕН ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- 40 - 49 години - 147 (15.7%);
- 50 - 59 годишните са 59 (6.3%);
- осъдените непълнолетни лица са 93, или 10.0% от общия брой на осъдените в област Сливен;
- в структурата на осъдените лица най-малък е делът на лицата на възраст 60 и повече години - 30 лица (3.2%).

Осъдени лица по наложени наказания

През 2024 г. най-големи са броят и делът на лицата, осъдени на лишаване от свобода - 779, или 83.3% от общия брой на осъдените лица. От тях най-голям е броят на лишените от свобода за срок до шест месеца - 403 лица (51.7% от осъдените на лишаване от свобода), следвани от лишените от свобода за срок от шест месеца до една година - 238 лица (30.6%). Наказанието пробация е наложено на 117 лица, или на 12.5% от всички осъдени лица. С глоба са наказани 35 лица, или 3.7% от общия брой на осъдените лица, а на 4 лица е наложено наказанието „обществено порицание“ (0.4%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. През 2022 г. съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022 г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица,

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СЛИВЕН ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдаване. Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК наказателноотговорно е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. Непълнолетно лице - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е наказателноотговорно, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ са достъпни в Информационна система „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ, раздел „Правосъдие и престъпност“ (<https://www.nsi.bg/node/3738/>).